№ 1 (786)
ЈАНВАР
1 лун
1938 во

Став странајасса проԉетаріјјас, ӧтувтчӧј!

КОМІ КОМСОМОԈЕЦ

Гаԏет леԇӧны
ВЛКСМ
Комі Обком
ԁа Сыктывкарса
Горком

Выԉ воӧн, јортјас!

МІЈАН ТОМЛУН ВӦСНА

Коԉіс нӧшта ӧтi замечаԏеԉнӧј во—1937 ӧԁ во—мӧԁ сталінскӧј пјаԏіԉеткалӧн меԁбӧрја во. 1937-ӧԁ во, кыԇі і сталінскӧј епохалӧн став војасыс, тырӧма ісключіԏеԉнӧј событіјејасӧн, всемірно-історіческӧј побеԁајасӧн.

1937-ӧԁ воын веԉікӧј Ԍӧветскӧј Сојузса нароԁјас олісны мірын меԁԍа ԃемократіческӧј Сталінскӧј Конԍԏітуціја поԁув вылын, ԍіјӧс олӧмӧ пӧртан пас вылын.

1937-ӧԁ воын ԍӧветскӧј ԉотчікјас шемӧсмӧԁісны став мірсӧ асланыс ԇірԁалан побеԁајасӧн. Најӧ завојујтісны Војвыв поԉус, на пӧвсыс кык отважнӧј тројка вӧчісны человечество історіјаын вӧвлытӧм кык лебъӧм Москвасаԋ Војвыв поԉус вомӧн Војвыв Амерікаӧ.

1937-ӧԁ во кыпӧԁіс ԁа быԁтіс выԉ геројјасӧс, міјан рӧԃіналыс пламеннӧј патріотјасӧс, јӧзӧс, коԁјас помтӧм преԃанӧԍ болшевістскӧј партіјалы, рӧԃіналы ԁа нароԁлы, јӧзӧс, коԁјас оз жаԉітны олӧмнысӧ рӧԃінаса врагјаскӧԁ тышын. І на пӧвсын ԋімјасыс сталінскӧј епохаса том покоԉеԋіје преԁставіԏеԉјаслӧн.

1937-ӧԁ во вӧлі воӧн, кор нӧшта јонжыка соԁіс соціаԉісԏіческӧј страналӧн вынјӧрыс, кор міјан странаса ужалыԍ јӧз болшевікјаслӧн партіја весқӧԁлӧм улын перјісны гырыԍ побеԁајас соціаԉісԏіческӧј стрӧіԏеԉство став участокјас вылын.

1937-ӧԁ воӧ міјан странаса ужалыԍ јӧз празнујтісны Веԉікӧј Октабрскӧј соціаԉісԏіческӧј революціјалы героіческӧј кыԇ во тырӧм. Најӧ вӧчісны 20 воԍа славнӧј тышлы ԁа історіческӧј побеԁајаслы замечаԏеԉнӧј ітогјас.

1937-ӧԁ воԍа став гырыԍ вермӧмјассӧ лоі сігӧртӧма міјан странаса ужалыԍ јӧзӧн СССР-са Верховнӧј Ԍӧветӧ коммуԋістјас ԁа беспартіјнӧјјас блоклыԍ меԁԍа ԁостојнӧј преԁставіԏеԉјасӧс бӧрјӧмӧн.

Мі пырам асланым выԉ воӧ, міјанлы, томјӧзлы, революціоԋерјаслӧн старшӧј покоԉеԋіјејасӧн, болшевістскӧј партіјаӧн ԁа сіјӧ вожԃјасӧн, Ԉеԋінӧн ԁа Сталінӧн лӧԍӧԁӧм зԁоровӧј условіјејасын олыԍ ԁа быԁмыԍ зԁоровӧј јӧзлыԍ шуԁ ошщущајтӧмӧн.

Мі пырам выԉ воӧ ыжыԁ шуԁӧн ԁа гажӧн. Мі пырам выԉ воӧ уверенностӧн, цеԉеустремԉонностӧн, боԁростӧн сы могыԍ, меԁым овны, тышкаԍны, велӧԁчыны, творітны ԁа ԃерзајтны, коԁі лӧԍалана гражԁаналы, коԁјас олӧмлӧн ԁа поведеԋіјелӧн основнӧј законыс —Сталінскӧј Конԍԏітуціја.

Мі, Ԍӧветскӧј странаса шуԁа томјӧз, міјан странаса став ужалыԍ јӧзкӧԁ ӧтщӧщ, выԉ воԍа меԁвоԇԇа пӧԍ ԁа раԃејтан чоԉӧмалан кыв вісталам міјан меԁԍа бур ԁа тӧждысьыԍ ԁруглы, геԋіаԉнӧј ԁа прозорԉівӧј велӧԁысьлы, став прогресԍівнӧј человечестволӧн вожԃлы, СССР Верховнӧј Ԍӧветса первој ԃепутатлы —веԉікӧј СТАԈІНЛЫ.

Міјан выԉвоԍа пӧԍ чолӧм веԉікӧј Сталінлӧн славнӧј соратԋікјаслы, революціоԋерјаслӧн старшӧј покоԉеԋіјелы, болшевістскӧј партіјалы ԁа сылӧн весқӧԁлысьјаслы.

Мі ыстам выԉвоԍа пӧԍ чолӧм фашізмлӧн уԇԋікјаслы, іспаԋіјаса революціоннӧј бојецјаслы, коԁјас героіческӧја тышкаԍӧны свобоԁа ԁа ԋезавісіԍмост вӧсна.

Мі ыстам пӧԍ чолӧм героіческӧј кітајскӧј нароԃлы, коԁі героіческӧја тышкаԍӧ јапонскӧј агрессорјаслы паныԁ.

Міјан томлун вӧсна, ԁругјас! Ужын выԉ поԁвігјас вӧсна!

Міјан странаса том зонјас ԁа нывјас ԍмеллун ԁа ԁоблеԍт, повтӧмлун ԁа героізм вӧсна!

Кутам пыр помԋітны веԉікӧј Сталінлыԍ капіталісԏіческӧј кыщалӧм јылыԍ інԁӧԁсӧ! Лоам бԃіԏеԉнӧјӧн ԁа пӧшщаԁатӧмӧн врагјас ԁінӧ!

Ог ԍетӧј овны врагјаслы міјан честнӧј Ԍӧветскӧј му вылын!

1937-ӧԁ во

Замечаԏеԉнӧј ԁатајас

Март 3—5-ӧԁ лунјас. ВКП(б) ЦК Пԉенум вылын партіјнӧј ужын тырмытӧмторјас јылыԍ ԁа троцкістскӧј ԁа мукӧԁ ԃвурушԋікјасӧс бырӧԁан мерајас јылыԍ Сталін јортлӧн ԁоклаԁ.

Мај 21-ӧԁ лун. Ԍӧветскӧј Сојузса Герој М. Воԁопјанов вӧчіс Војвыв поԉус рајонын ԃрејфујтыԍ јі пласт вылӧ самоԉотӧн бԉесташщӧја пуксӧм.

Регыԁ сы бӧрын сетчӧ-жӧ пуксісны експеԃіціјалӧн став самоԉотјасыс.

Војвыв поԉус завојујтӧма болшевікјасӧн.

Јуԋ 18—20-ӧԁ лунјас. Ԍӧветскӧј Сојузса геројјаслӧн Чкаловлӧн, Бајԁуковлӧн ԁа Беԉаковлӧн Москва—Војвыв поԉус—Амерікаса Сојеԃіԋоннӧј штатјас кост пуксывлытӧм лебъӧм.

Јуԉ 9-ӧԁ лун. СССР-са VII-ӧԁ созыва ЦІК-лӧн 4-ӧԁ сессіја ӧтсӧгласӧн вынсӧ ԁіс „СССР-са Верховнӧј Советӧ бӧрјысӧмјас јылыԍ Положеԋіје".

Јуԉ 14-ӧԁ лун. Отважнӧј ԉотчікјас Громов, Јумашев ԁа Ԃаԋіԉін ԇірԁалана помалісны Москва—Војвыв поԉус—Сан-Ԃжасінто кост пуксывлытӧм лебӧм ԁа бостісны кык мірӧвӧј рекорԃ.

Октабр 11—12-ӧԁ лунјас. ВКП(б) ЦК-лӧн Пԉенум, коԁі віԁлаліс СССР-са Верховнӧј Ԍӧветӧ бӧрјысан кампаԋіје јылыԍ вопрос ԁа прімітіс шуӧм СССР-са Верховнӧј Ԍӧветӧ бӧрјысӧмјаскӧԁ јітӧԁын партіјнӧј організаціјајаслӧн організаціоннӧј ԁа агітаціонно-пропаганԃістскӧј уж јылыԍ, коԁӧс весқӧԁӧма партіјалыԍ массајаскӧԁ јітӧԁсӧ воԇӧ јонмӧԁӧм вылӧ.

Октабр 29-ӧԁ лун. Металлургіческӧј ԁа уголнӧј промышԉенностса руководашщӧј работԋікјасӧс ԁа стахановецјасӧс партіја ԁа правіԏеԉствоса руковоԃіԏеԉјасӧн прімітӧм.

„Нароԁлӧн хоԇајствеԋԋікјас ԁінӧ ԁӧверіје,—вісталіс сіјӧ прііјом вылас Сталін јорт,—ыжыԁ ԃелӧ, јортјас. Руковоԃіԏеԉјас локтӧны і мунӧны, а нароԁ колӧ. Ӧӧмын нароԁ бессмертнӧј. Ставыс мукӧԁыс—прехоԃашщӧј. Сы вӧсна колӧ кужны ԁорожітны нароԁ ԁӧверіјеӧн".

Ԃекабр 12-ӧԁ лун. СССР-са Верховнӧј Ԍӧветӧ бӧрјысан лун. Коммуԋістјас ԁа беспартіјнӧјјас блоклӧн ԇірԁалан побеԁа.

СССР образујтӧмлы ԁасвіт во

1937-ӧԁ воԍа ԃекабр 30-ӧԁ лунӧ ԍӧветскӧј странаса нароԁјас отмечајтісны Ԍӧветскӧј Соціаԉісԏіческӧј Республікајаслыԍ Сојуз лӧԍӧԁӧмлы ԁасвіт во тырӧм. Ԁасвіт во сајын, 1922-ӧԁ воԍа ԃекабр 30-ӧԁ лунӧ, Ԍӧветјаслӧн Ставсојузса первој сјезԁ провозглаԍітіс Ԍӧветскӧј Соціаԉісԏіческӧј Республікајаслыԍ Сојуз образујтӧм. Ԁасвіт воӧн страна лоі вынјӧра соціаԉісԏіческӧј ԃержаваӧн.

Москваса ԁа Московскӧj областса фабрікаjасса ԁа завоԁjасса стахановецjаслӧн шыӧԁчӧм јылыԍ

ВКП(б) ЦЕНТРАԉНӦJ КОМІԏЕТЛӦН ШУӦМ

ВКП(б) ЦК постановԉаjтӧ:

1. Разјасԋітны, мы ВКП(б) МК ԁа Москваса ԁа Московскӧj областса стахановецjаслӧн ԁекабрскӧj совещаԋије воԅмӧстчӧмӧн 1938-ӧԁ воса јанварын ԁаԍтыԍԍана „стахановскӧj рекорԁjаслӧн стаԉінскӧj тӧлыԍ“ касаjтчӧ сӧмын Московскӧj областлы, а оз став СССР-лы.

2. Оз поԅ лыԁԁыны правіԉнӧjӧн преԁполагаjтана стахановскӧj тӧлыԍ ԋимтӧм „стахановскӧj рекорԁjаслӧн стаԉінскӧj тӧлыԍӧн“, сы вӧсна, мы стахановскӧj ԁвіжеԋіjелӧн быԁ ԋеԁеԉнік ԉибӧ тӧлыԍ ԁолжен касаjтчыны став стахановецjаслы, а ԋе сӧмын рекорԁсменjаслы, коԁjаслӧн ужыԍ шымыртӧ сӧмын меԁԍа тӧԁчытӧм јукӧн стахановскӧj ԁвіжеԋіjелыԍ, та ԁырjі ԋеԁеԉнік ԉибӧ тӧлыԍ каԁӧ стахановецjаслыԍ раԁjаспаскӧԁӧм ԁолжен лыԁԁыԍны меԁԍа важԋӧj могjасыԍ ӧтіӧн, коԁӧс, жаԉітӧмыԍ, таjӧ случаjын упусԏітӧма ВКП(б) Московскӧj Коміԏетӧн ԁа Москваса ԁа Московскӧj областса стахановецjаслӧн тӧԁԍа шыӧԁчӧмӧн.

3. Стахановскӧj тӧлыԍ вылӧ каԁ бӧрjӧм—јанвар тӧлыԍ—оз поԅ лыԁԁыны уԁачнӧjӧн, тӧԁ вылын кутӧмӧн, мы јанвар тӧлыԍ ԍетӧ промышԉеԋностлӧн ԁа транспортлӧн уна важԋејшӧj отраслjасны ԍезоннӧj ԍама специфіческӧj ԍӧкыԁлунjас, ноштa-ԋін, мыj зев регыԁjа срок, коԁі коԉі јанвар 1-ој лунӧԅ, оз обеспечівајт тӧлыԍ нуӧԁӧмлы колана ԁасԏыԍӧм.

4. Сыкӧԁ јітӧԁын, мы ВКП(б) МК преԁпріміԏіс стахановскӧj тӧлыԍ нуӧԁӧм ВКП(б) ЦК тӧԁтӧг ԁа соответствујушщӧj наркомјаскӧԁ ԍӧгласуjттӧг, ВКП(б) ЦК інԁӧ став обкомјаслы, крајкомјаслы ԁа нацкомпартіјаjаслӧн ЦК-jаслы коланлун вылӧ јуавны ташщӧм случајјасын ВКП(б) ЦК-лыԍ ԍӧгласіје.

5. Рекоменԁујтны ВКП(б) МК-лы вужӧԁны стахановскӧj ԁвіжеԋіjелыԍ тӧлыԍ Москва ԁа Московскӧj област паста март тӧлыԍ вылӧ.

ВКП(б) ЦК.

1937-ӧԁ во ԁекабр 28-ӧԁ лун.

ВКП(б) МК-лӧн ԁа МГК-лӧн шуӧм

ВКП(б) МК ԁа МГК „Москва ԁа Московскӧj областса фабрікаjасыԍ ԁа завоԁjасыԍ стахановецjаслӧн шыӧԁчӧм куԅа“ ВКП(б) ЦК-лыԍ 1937-ӧԁ воса ԁекабр 28-ӧԁ лунса шуӧмсӧ лыԁԁӧны тырвыјӧ ԁа ԅоԋнас веськыԁӧн ԁа прінімајтӧны сіјӧс руковоԁствӧӧ ԁа ԉічлеԅлытӧг олӧмӧ пӧртӧмӧ.

ВКП(б) МК ԁа МГК

КОММУԋІЗМЛӦН ВЫԉ ПОБЕԁАJАС ВӦСНА

1937-ӧԁ воса ԁекабр 12-ӧԁ лун менам олӧмын коԅӧ меԁԍа шуԁа лунӧн. Таjӧ луннас менӧ, том комсомолкаӧс, бӧрjісны ԁепутатӧн СССР-са Верховнӧj Сӧветӧ. Таjӧ меным, комсомолкалы, ыжыԁ чест, ыжыԁ ԁӧверіје. І таjӧ ыжыԁ честнас ԁа ԁӧверіјенас ме меԁвоԅ објазан коммуԋісԏіческӧj партіjалы ԁа веԉікӧj Стаԉінлы.

Торjа ыжыԁ чувствоӧн ме пережівајта Стаԉін јортлыԍ кывјассӧ, мыj „ԁепутат ԁолжен тӧԁны, мыj сіјӧ нароԁлӧн слуга, сылӧн послаԋец Верховнӧj Сӧветӧ і сіјӧ ԁолжен асԍӧ нуӧԁны сіјӧ туj куԅа, коԁ куԅа ԍетіс сылы наказ нароԁ“.

Ме зев бура гӧгӧрвоа, кущӧм ыжыԁ ԁа ԍерјознӧj уж менамԍаԋ требуjтԍӧ. І ме оправԁаjта нароԁлыԍ ыжыԁ ԁӧверіјесӧ. Коммуԋісԏіческӧj партіjа ԁа комсомол отсӧгӧн, нароԁ отсӧгӧн кута тышкаԍны быԁԍікас ԍӧкыԁлунjаскӧԁ. Менам туj—сещӧм туj, коԁ куԅа нуӧԁӧ міјанӧс, ужалыԍ јӧзӧс, Ԉеԋінлӧн—Стаԉінлӧн веԉікӧj партіjа. Рӧԁіналӧн ԁа сіјӧ нароԁjаслӧн шуԁ вӧсна ме муна воԅӧ веськыԁа ԁа повтӧг, сіԅі, кыԅі сіјӧ требуjтԍӧ Верховнӧj Сӧветса ԁепутатԍаԋ, нароԁлӧн слугаԍаԋ, сіјӧ послаԋецԍаԋ.

Ме зев-на том. Ноштa міча ԁа гажа олӧм сувтӧ

мі воԅын, томјӧс воԅын, коԁлы прінаԁлежітӧ странаԉӧн буԁущщӧјыԍ. Менам мечтаӧj—пӧртны ачымӧс преԁанӧj ԍӧветскӧj обществеԋнікаӧ—збыԉмис.

Талун ме чолӧмала став ужалыԍ јӧзӧс, выԉ, шуԁа 1938-ӧԁ воӧн, кор мі кутам тышкаԍны коммуԋізмлӧн выԉ побеԁаjас вӧсна.

СССР Верховнӧj Сӧветса ԁепутат Анфіса Пуԁова.

Совпартшкола.

Менам мечта збыԉмас

Шуԁа ԁа гажа олӧмыԍ міјан странаса ужалыԍ јӧзлӧн. Быԁ во ваjӧ міјанлы гажа ԁа шуԁа лунjас. 1937-ӧԁ воын меԁԍа шуԁа, меԁԍа замечаԏеԉнӧj лунӧн вӧлі—СССР-са Верховнӧj Сӧветӧ бӧрjыԍан лун. Меным поручітісны бӧрjыԍан лун кежлӧ украсітны асԍыным завоԁскӧj клуб. Ме сіјӧ честӧн пӧртi олӧмӧ, і сы вӧсна меным вӧлі ноштa гажаԇык таjӧ луннас.

Ме ужала моторістӧн Сыктывкарса вӧрзавоԁын. Ме ԁас во-ԋін таjӧ уж вылас. Ужавлі воԅті мукӧԁ завоԁjас вылын. Ме быԁлун кыпӧԁа асԍым тӧԁӧмлунӧс. Лыԁԁа хуԁожественнӧj ԉітература. Лыԁԁа Ԉеԋінлыԍ, Стаԉінлыԍ труԁjас ԁа мукӧԁ кнігаjас. Ме кӧсjа лоны сещӧмӧн, кущӧмӧн вӧлі Павел Корчагін Н. Островскіjлӧн „Кыԅі каԉітчіс стаԉ“ кнігаын.

Кущӧм менам мечта? Ме кӧсjа лоны інжеԋерӧн. І ме тӧԁа, мыj менам кӧсjӧмӧj збыԉмас.

Мі, ԍӧветскӧj странаса томјӧс, увереннӧjа віԅӧԁам воԅӧ. Мі увереннӧс сыын, мыj аскіjа лун лоас сещӧмжӧ шуԁа, кущӧм і талунjа лун. Таjӧ шуԁсӧ ԍетіс міјанлы боԉшевікjаслӧн партіjа ԁа веԉікӧj Стаԉін.

Павел Кочетов,

25 арӧса.

Меԁԍа шуԁа ԁа гажа лун

1937-ӧԁ воын меԁԍа шуԁа ԁа гажа лунӧн менам олӧмын вӧлі бӧрjыԍан лун. Ме том-на, а сы вӧсна бӧрjыԍӧмjасас ег-на участвујт, но ме шуԁа вӧлі сіјӧн, мыj отсаԍі гажӧԁны бӧрjыԍан помещеԋіјесӧ, участвујті гӧлӧсjас лыԁԁӧмын ԁа с. в.

Локтан, 1938-ӧԁ воын менам мӧвпjасӧj сӧмын сы јылыԍ, меԁым быԁ преԁмет куԅа „отлічно“ вылӧ помавны велӧԁчан во.

Ме кӧсjыԍа лоны ԍӧветскӧj пеԁагогӧн, меԁым восԁітаjтны выԉ јӧзӧс, коммуԋізм стрӧітыԍ јӧзӧс.

Е. Коԉегов.

Пеԁучіԉішще.

Хроԋіка

СССР-са ЦІК назначітіс П. Н. Крапівінцев јортӧс Ԉітваын СССР-лӧн полномочнӧj преԁставіԏеԉӧн.

Міх. Мануіԉскіj

Сӧветскӧj Соціаԉісԏіческӧj Республіԉкаjас Сојузлы 15 во

Коԉі 15 во сіјӧ каԁԍаԋ, кор вӧлі лӧсӧԁӧма Сӧветскӧj Соціаԉісԏіческӧj Республікаjаслыԍ Сојуз. Ԋоԉ республіка, коԁjас ԁорjісны гражԁанскӧj војнаын, інтервентjаскӧԁ тышын олӧм вылӧ асԍыныс право, — РСФСР, УССР, БССР ԁа ЗСФСР, кытчӧ пырӧны вӧлі Грузіја, Аԅербаjԇан ԁа Армеԋіја, кырымалісны ас костаныс ԁоговор сојузнӧj госуԁарствоӧ ӧтувтчӧм јылыԍ. Таjӧ ԁоговорсӧ вӧлі віԁлалӧма ԁа прімітӧма націонаԉнӧj республіԉкаjаслӧн сјезԁjас вылын, а ԍесса вынсӧԁӧма Сӧветскӧj Соціаԉісԏіческӧj Республіԉкаjас Сојузлӧн меԁвоԅԅа сјезԁ вылын, коԁ вӧлі 1922-ӧԁ воса ԁекабр 30-ӧԁ лунӧ.

Республіԉкаjаслыԍ братскӧj сојузсӧ вԁохновітыԍjасӧн ԁа органіԅаторjасӧн вӧліны Ԉеԋін ԁа Стаԉін. Стаԉін јорт выступітіс меԁвоԅԅа сјезԁ вылын ԁокладӧн таjӧ вопрос куԅаыс. Аслас речын сіјӧ таԅ характерізујтіс ԁоговорлыԍ тӧԁчанлунсӧ:

„Талунjа лун ем ԋе сӧмын ітогӧвӧj, сіјӧ ем сыкӧԁ ӧтщӧщ выԉ Роԍԍіја вылын, ԍевропаса жанԁарм—Роԍԍіја вылын, аԅіјаса палач — Роԍԍіја вылын торжество лун. Талунjа лун ем торжество лун выԉ Роԍԍіјалӧн, коԁі жугӧԁіс націонаԉнӧj нарԏітӧмлыԍ цепjассӧ, котыртіс капітал вылын побеԁа, лӧсӧԁіс пролетаріатлыԍ ԁіктатура, саԁмӧԁіс асыввывса нароԁjасӧс, вԁохновԉаjтӧ рытыввывса рабочӧjjасӧс, пӧртіс гӧрԁ стяг партіjнӧj знамјаыԍ госуԁарственнӧj знамјаӧ ԁа котыртіс сіјӧ знамја гӧгӧрыԍ ԍӧветскӧj республіԉкаjаса нароԁjасӧс сы могыԍ, меԁым ӧтувтны најӧс ӧті госуԁарствоӧ, Сӧветскӧj Соціаԉісԏіческӧj Республіԉкаjас Сојузӧ, локтан Мірӧвӧj Сӧветскӧj Соціаԉісԏіческӧj республіка прообразӧ“.

Кущӧм-жӧ помкаjас ваjӧԁісны Сӧветскӧj республіԉкаjасӧс Сојузӧ ӧтувтчӧмӧ? Сӧветскӧj власт воԅын ԍекі сулаліс выԉті ԍерјознӧj поліԏіческӧj ԁа хоԅајственнӧj могjас. Міjан странаса ужалыԍ јӧз сӧмынна побеԁоноснӧjа помалісны гражԁанскӧj војна. Меԁбӧрjа інтервентjасӧс—јапоԋецjасӧс вӧлі вӧтлӧма ԁаԉԋевосточнӧj му вылыԍ 1922-ӧԁ во помын. Колӧ вӧлі вужны мірнӧj хоԅајственнӧj строіԏеԉствоӧ, восстановітны імперіаԉісԏіческӧj ԁа гражԁанскӧj војнаӧн разрушітӧм промышԉеԋност, бырӧԁны ԋеԁороԁлыԍ ԁа щыгjалӧмлыԍ последствіјеjассӧ Поволжјеын, кыпӧԁны віԅму овмӧс, лӧсӧԁны фінансjас том ԍӧветскӧj госуԁарстволыԍ. Нароԁнӧj овмӧс восстановітӧм вӧсна тыш верміс лоны успешнӧjӧн сӧмын сек, ӧтувтны-кӧ вынјассӧ ԁа среԁствоjассӧ ԍӧветскӧj республіԉкаjаслыԍ, коԁjасӧс вӧлі лӧсӧԁӧма важ Роԍԍіја терріторіја вылын.

Бакінскӧj ԋефт, украінаса кріворожскӧj руԁа, ԁонецкӧj ізшом, среԁԋеj аԅіјаса хлопок—ставыс сіјӧ верԁіс централԋӧj Роԍԍіјаса фабрікаjасӧс ԁа завоԁjасӧс, а најӧ снабжаjтісны лунвылӧс ԁа асыввывсӧ промышԉеԋнӧj ізԁеԉіјеjасӧн. Колӧ вӧлі віԅны історіческӧjа сложітчӧм уж јукӧмсӧ ыжыԁ странаса торjа раjонjас костын, лӧсӧԁны хоԅајственнӧj јітӧԁjас. Ставыс таjӧ властлы ԁіктујтіс ӧтувтчӧмлыԍ коланлун.

Колӧ вӧлі кыпӧԁны міјан страналыԍ межԁунароԁнӧj тӧԁчанлунсӧ, лӧсӧԁны ԍӧветскӧj республіԉкаjаслыԍ ӧтувја економіческӧj фронт капіталісԏіческӧj окружеԋіје воԅын, јонмӧԁны Краснӧj Арміјалыԍ ӧтувјалунсӧ ԁа вынјӧрсӧ. Сӧветскӧj страна ԁолжен вӧлі выступітны капіталісԏіческӧj мір воԅын, кыԅі јеԁінӧj вынјӧра госуԁарство. Сіјӧс поԅ вӧлі шеԁӧԁны сӧмын Сојузӧ ӧтувтчӧмӧн.

Меԁбӧрын, колӧ вӧлі бырӧԁны ԋеԁоверіјелыԍ колясјассӧ, нароԁjаслыԍ взаімнӧj роԅн, коԁjасӧс немjас чӧжӧн јіжтыліс ужалыԍ јӧзлы царізм, матыстчӧԁны уна ԍікас ԍорԋа нароԁjасӧс, коԁjас олӧны міјан странаын, лӧсӧԁны налыԍ братскӧj ԁружба. Таjӧ могыԍ абу вын ԍерԏыԍ ԉубӧj буржуазнӧj госуԁарстволы, кӧні нароԁjас костын волысӧмjасыԍ стрӧітӧԍны јонӧн слабӧс експлоатірујтӧм ԁа нарԏітӧм вылын. Таjӧ могсӧ поӧ вӧлі пӧртны олӧмӧ сӧмын ԉеԋінско-стаԉінскӧj націонаԉнӧj поліԏіка поԁув вылын, коԁі нуӧԁӧ нароԁjаслӧн братскӧj соԁружествоӧ, најӧ збыԉ равноправіјеӧ, быԁ ԍікас нарԏітӧм бырӧԁӧмӧ.

Сы могыԍ, меԁым лӧсӧԁны міјан странаса нароԁjаслыԍ ԁа націјаjаслыԍ збыԉ равноправіје, колӧ вӧлі стрӧітны ԍӧветскӧj економіка выԉ поԁувjас вылын. Оз поԅ вӧлі мӧвпавны страналыԍ овмӧсԍӧ восстановітӧм јылыԍ сӧмын важ.

ГРІШ САШ

МІЈАН ЈОЛКА

Тӧрыт рыт мі
Вӧрӧ кајім,
Поноԉ пӧрӧԁім
Мі сеԋ,
Сеԍԍа сіјӧс
Гортӧ вајім...
Талун мijан
Јолка ем.

Лапјас вылӧ
Југыԁ шарјас,
Уна ԉента
Ӧшлім тыр,
Сетчӧ пукԍӧԁалім
Тарјас...
Поноԉ улӧ
Вӧчім мыр.

Јолка гӧгӧр
Лымјас јеԅыԁ.
Ем і пӧрыс
Кӧԅыԁ поԉ.
Јолка јылӧ
Гӧрԁ флаг катім...
Мijан јолка
Абу гӧԉ.

Јолка улӧ
Лымјас выԁӧ
Пуктім
Југыԁ сінма ош,
Сеԍаԋ кӧԅыԁ поԉ
Ԋеылын,
Сылӧн
Корӧԍ пӧв коԃ тош.

Пӧтӧлӧкӧ
Јенеж вӧчім,
Чарла тӧлыԍ
Сені ем.
Уна коԅув
Сетчӧ кӧзім...
Јолка гӧгӧр
Быԁтор ем!

Менам јортјас:
Ваԋа, Таԋа,
Міша, Гріша,
Коԉа, Тоԉ...
Јолка гажӧԁім
Зев шаԋа,—
Выԉ во
Гажтӧма оз коԉ.

Кыпыԁ
Ԍыланкывјас ԍылам,
Јӧктам, ворсам,
Јуам щај...
Мijан орԁӧ
Јолка вылӧ
Гажӧԁчыны
Волӧ вај!

АԎԎӦ СТАԈІНЛЫ

1937-ӧԁ воын меԁԍа шуԁа ԁа замечатеԉнӧј лунӧн вӧлі сіјӧ лун, кор мі, чеԉаԃјас, гырыԍјаскӧԁ щӧщ петім Краснӧј площаԃӧ вылӧ. Сіјӧ вӧлі нојабр 7-ӧԁ лунӧ. Гажа, јона гажа сені вӧлі. Јӧз нуісны уна гӧрԁ плагјас. Ԉеԋінлыԍ ԁа Стаԉінлыԍ портретјас. Сіјӧ лунас ме щӧщ став чеԉаԃкӧԁ ԁа став гырыԍјаскӧԁ петкӧԁлі мijан шуԁа ԁа гажа олӧмыԍ ассым раԁујтчӧмӧԍ.

Аԏԏӧ, ыжыԁыԍ-ыжыԁ аԏԏӧ, Стаԉінлы мijан шуԁа олӧмыԍ, мijан выԉ школаыԍ. Аԏԏӧ сӧветскӧј роԃіналы.

Ме велӧԁча учітеԉӧ. Мijан страналы колӧны бур велӧԁыԍјас. Ме кӧсја лоны бур велӧԁыԍӧн. А меԁым лоны сещӧмӧн, ме ӧні кӧсја јона велӧԁчыны. 1938-ӧԁ воын ме кӧсјыԍа велӧԁчыны сӧмын „отлічно" вылӧ.

Жакова Анна.

Сыктывкар, 14-ӧԁ номера школа, 5-ӧԁ класс.

Ме лоа астрономӧн

Ме велӧԁча пеԁучіԉіщеԋын. Регыԁ лоа сӧветскӧј велӧԁыԍӧн. Коԉӧм во пырі комсомолӧ. Комсомол меԋӧ быԁтӧ, менам јылыԍ тӧжԁыԍӧ. Ме ӧні горкомолса шԉен.

Велӧԁчыны мем зев окота ԁа велӧԁчыны јона старајтча. Ӧні менам оценкајас став предмет кузаыԍ „отлічно". Мijан странаын ем став условіјеыԍ сы вылӧ, меԁым велӧԁчыны бура. Мijан странаын збыԉмӧны мечтајас. Ме мечтајта лоны астрономӧн. Менам сіјӧ заветнӧј мечта. І ме наԃејтча, мы менам мечта збыԉмас. Тајӧ мечтасӧ олӧмӧ пӧртӧм обеспечівајтӧ мijан партіја, мijан роԃіна ԁа веԉікӧј Стаԉін.

Аԋута Јермоԉіна.

МЕ ЛОА ԈОТЧІЦАӦН

Меԁԍа шуԁа лунӧн 1937-ӧԁ воын менам вӧлі сіјӧ лун, кор мі меԁвоԇԇаыԍ мунім выԉ школаӧ. Мі сіјӧ луннас локтім ставӧн мічаа вӧччӧмӧн. Мі секі унапӧв аԏԏӧалім веԉікӧј Стаԉінӧԍ, боԉшевістскӧј партіјаӧԍ ԁа мijанлыԍ роԃінанымӧԍ мijан вӧсна тӧжԁыԍӧмыԍ.

Најӧ мijанлы сетісны југыԁ, гажа выԉ школа. Јона і гажа мijан выԉ школаным.

Ме кӧсја бура ԁа јона велӧԁчыны, меԁым уна тӧԁны ԁа уна гӧгӧрвоны. Ме кӧсја лоны ԉотчіцаӧн. Ме пыр сԉеԃіта мijан страна горԁӧј соколјаслӧн героіческӧј поԁвігјас бӧрԍа. Ме кӧсја лоны сещӧмӧн, кущӧмӧԍ Громов, Воԁопјанов ԁа мукӧԁ славнӧј ԉотчікјас.

РОЗА ОГԊОВА.

Сыктывкарса 14-ӧԁ номера школа.

Іспаԋіјаса фронтјас вылын

(ТАСС јуӧртӧмјас серті)

АСЫВВЫВ (АРАГОНСКӦЈ) ФРОНТ

Теруеԉ секторын мјатежнікјас кык пӧрӧ атакујтісны республіканецјасӧс. Первој атакасӧ вӧлі нуӧԁӧма Сеԉаԁа возвышенностын. Мӧԁсӧ вӧлі вӧчӧма Піко ԃеԉ Сорро рајонын танкјасӧн ԁорјігӧн.

Кыкнан атакасӧ вӧлі веӧма, мјатежнікјаслы ыжыԁ урон вӧчӧмӧн.

Самӧј Теруеԉас воԇӧ нуӧԁӧԍ мјатежнікјаслыԍ меԁбӧрја позјас бырӧԁӧм, кӧні олӧны ӧнӧԇ-на воԇсаыԍ мјатежнікјаслӧн чукӧрјас.

Мукӧԁ фронтјас вылын некущӧм вежԍӧмјас абуӧԍ.

војнаӧԇса соотношеԋіјејасын. Уԍкӧԁлам тӧԁ вылӧ, мыј царскӧј Роԍԍіјалӧн окраінајас—Среԁԋеј Аԅіја, Кавказ, Војвыв—вӧліны роч помещщікјасӧн ԁа капітаԉістјасӧн чорыԁа експлоатірујтан објектӧн. Сені, окраінајасас, олісны овмӧс ԁа культура боксаԋ бӧрӧкоԉӧм народјас, коԁјас нӧшта вӧліны кочевӧј состојаԋіјеын ԁа вӧлі сохраԋітӧмаӧԍ патріархаԉно-роԁовӧј отношеԋіјејас. Налӧн ез вӧвлы ԋекор асланыԍ промышԉенност, ԋі асланыԍ рабочӧј класс.

Унасорԋіа јӧзлыԍ, коԁјас олӧны мijан странаын, збыԉ равноправіјеԍӧ поԅӧ вӧлі лӧԍӧԁны, тајӧ народјасыслы братскӧј поԁԃержка сетӧмӧн, налы быԁ ногыԍ отсалӧмӧн кыпӧԁны асԍыныԍ проізвоԃітеԉнӧј вынјасӧ ԁа асԍыныԍ культурностсӧ. Тајӧ отсӧгсӧ налы ԁолженӧԍ вӧлі сетны економіка ԁа культура боксаԋ јонжыка раԅвітӧј народјас, меԁвојԁӧр роч народ.

Тащӧм отсӧгыԍ бӧрӧкоԉӧм народјаслы сетыліс Сӧветскӧј Сојузӧн существујтан меԁвоԇԇа лунјасԍаԋ. РКП(б) XII сјезԁ вылын 1923 воԍа апреԉ 3-ӧԁ лунӧ Стаԉін јорт торјӧн іԁіс тајӧ отсӧг коланлун вылӧ:

„Тані школајасӧн ԁа кывјӧн он отговорітчы,—вісталіс Стаԉін јорт,—тані колӧ мijанԍаԋ збыԉыԍ, ԁугԃывтӧм, іскреԋԋеј, настӧјащщӧј проԉетарскӧј отсӧг культура ԁа овмӧс боксаԋ бӧрӧкоԉӧм націонаԉностјасса ужаԉыԍ јӧзлы. Колӧ, меԁым школајас ԁа кыв кынԇі, роԍԍіјаса проԉетаріат прімітіс став мерајассӧ сы могыԍ, меԁым окраінајасын культура боксаԋ бӧрӧкоԉӧм республікајасын,—а бӧрӧкоԉіны најӧ ез асланыԍ мыж вӧсна, а сы вӧсна, мыј војԁӧр најӧс лыԁԃылісны кынԇі сырјо істочԋікјасӧн,—колӧ ԁобітчыны сіјӧс, меԁым сіјӧ республікајасас вӧлі лӧԍӧԁӧма промышԉенностлӧн очагјас".

Стаԉін јортӧн сувтӧԁӧм мог успешнӧја пӧртԍӧ олӧмӧ. Восстановітеԉнӧј періоԁ војас чӧжӧн роч рабочӧјјас сетісны націонаԉнӧј республікајаслы зев уна гырыԍ фабрікајас ԁа завоԁјас. А кык стаԉінскӧј пјатіԉетка војас чӧжӧн выԉногӧн вӧлі размесԏітӧма проізвоԃітеԉнӧј вынјас. Націонаԉнӧј республікајасын промышԉенност паскӧԁӧмӧ вӧлі пуктӧма уна міԉԉіарԁ шајт сӧм, стрӧітӧма вынјӧра завоԁ-гігантјас. Тырмымӧн віставны, мыј 1936 воын Украінскӧј ССР ԉеԇіс промышԉеннӧј проԁукціја 6,9 пӧв унжык 1913 воын ԁорыԍ, Белорусскӧј ССР—15,9 пӧв унжык 1913 воын ԁорыԍ, Груԅінскӧј—18,6 пӧв, а царізм ԁырјі јонжыка бӧрӧкоԉӧм республікајас војнаӧԇса серԏі кыпӧԁісны асԍыныԍ промышԉеннӧј проԁукціјасӧ уна ԁас пӧв: Кіргізскӧј ССР—95 пӧв, Таԁжікскӧј—116 пӧв.

Тајӧ ӧԏі лыԁпасјасыԍ-ԋін петкӧԁлӧны, кущӧм јарјугыԁ резуԉтатјас сетіс ԉеԋінско-стаԉінскӧј націонаԉнӧј поԉіԏіка посԉеԁоваԏеԉнӧја олӧмӧ нуӧԁӧм, кыԇі нуӧԁӧ тајӧ поԉіԏікаыԍ хоԅајственнӧј поԁјомӧ ԁа важӧн бӧрӧкоԉӧм народјасӧԍ Сӧветскӧј Сојузса воԇынжык муныԍ народјаскӧԁ правојасын факԏіческӧја уравԋајтӧмӧ.

Рајонјасын, коԁјас војԁӧр лыԁԃыԍлісны пустыннӧјјасӧн, сӧветскӧј геологіческӧј развеԁка восԏіс полезнӧј іскопајемӧјјаслыԍ гырыԍ заԉежјас, коԁјас јылыԍ веԍіг ез кужлыны і мӧвпыштны капітаԉіст-хіщщԋікјас. Казахстанын аԇӧма ізшомлыԍ гырыԍ запасјас (Караганԁа), поԉіметаԉԉіческӧј руԁајаслыԍ, кӧртлыԍ мощнӧј заԉежјас. Ізшомлыԍ запасјас аԇӧма сіԇ-жӧ Среԁԋеј Аԅіјаын, Јакуԏіјаын, Комі республікаын. Војвылын, Запоԉарјеын восԏӧма аппаԏітлыԍ мірӧвӧј запасјас. Аԇԇӧма ԋефԏлыԍ ыжыԁ запасјас Башкірскӧј АССР-ын, Комі республікаын, Среԁԋеј Аԅіјаын ԁа Украінаын (Ромны гӧрајас ԁорын). Тајӧ мупыщса озырлунјас поԁув вылас націонаԉнӧј республікајасын быԁмӧ вынјӧра промышԉенност, ловԅӧны пустыннӧј рајонјас, гӧтӧвітԍӧны рабочӧј класслӧн асланыԍ каԁрјас, преԁпріјаԏіјејас вылын быԃмӧны стахановецјас, коԁјас петкӧԁлӧны соціаԉісԏіческӧј ужлыԍ прекраснӧј образецјас. Націонаԉнӧј республікајасын јона кыптӧ і віԇму овмӧс. Среԁԋеј Аԅіјаын важ кочевԋікјас ԁугԃісны местаыԍ-местаӧ ветлӧԃлӧмыԍ ԁа, колхозјасӧ ӧтувтчӧмӧн, шеԁӧԁӧны вӧвлытӧм урожајјас. Узбекістан, Туркмеԋіја, Таԁжікістан лоіны вылын качествоа сӧветскӧј хлопок базаӧн. Мijан страна оз-ԋін ӧні ԋӧб хлопоктӧ заграԋічнӧј капітаԉістјаслыԍ, ԇікӧԇ мезԃыԍіс іностраннӧј завіԍімостыԍ.

Націонаԉнӧј республікајасын народнӧј овмӧслӧн ԇоріԇалӧм мунӧ націонаԉнӧј формаа, соціаԉісԏіческӧј пыщкӧса культура ӧԁјӧ быԁмӧмкӧԁ ӧтщӧщ. Народјас, коԁјасӧԍ царізм кутіс пемыԃлунын ԁа ԋевежествоын, ӧні ӧвлаԃевајтӧны грамотаӧн, тӧԁӧмлунјасӧн. Шӧр школаын велӧԁчыԍјаслӧн лыԁыԍ соԁі војнаӧԇ-

(Помсӧ віԇӧԁ 4 ӧԁ ԉістб.).

Шуԁа сӧветскӧj челаԃ. Ԍнімок вылын: Сыктывкарса вӧрзавоԁыԍ рабочӧjjаслӧн челаԃ jӧктӧны.

ЈЕԈЕНА КОНОԊЕНКО

ТОМ ГРАНАТОМЈОТЧІК

Маԁріԃса ԁа мукӧԁ карjасса ԃеԏінкаjас ԁа нывкаjас локтӧны респубԉікаԋецjаслӧн воjеннӧj штабjасӧ.

— Боԍтӧj міjанӧс щӧщ аскӧԁныԁ фронт вылӧ,—вӧзjыԍӧны наjӧ.—Мі кутам отсаԍны тіjанлы.

Челаԃӧс оз боԍтны, наjӧс жаԉітӧны, но век-жӧ уна челаԃлы уԁаjтчӧ веԍкавны фронт вылӧ, торjӧнjін налы, коԁjаслӧн усіны баԏjасныс.

Ічӧԏік Торес веԍкалі гранатомjотчікjас отр'аԁӧ, коԁӧн командуjтіс маjор Рамон Ԃіестро.

Рамон Ԃіестро вісталӧ, мыj Торес вӧлі повтӧм ԁа ловкӧj ԁа сіjӧ регыԁӧн веԉаліс шыблавны гранатаjас сещӧм бура, мыj гырыԍ боjецjас ошкісны сіjӧс.

Отчыԁ маjор Рамон Ԃіестролы воіс пріказ боԍтны ԋеыжыԁ кар Торрехон.

Кор гранатомjотчікjас пырісны карӧ, отр'аԁас коԉіс зев еща боjец—унаԁӧн усіны боj ԁырjі.

Карын сулаліс жужыԁ кӧлӧкӧԉна. Сіjӧ кӧлӧкӧԉна вылас вӧлі ԇебсӧмаӧԍ фашістскӧj пуԉемjотчікjас ԁа сетыԍаԋ наjӧ лыjлісны респубԉікаԋецjасӧс. Мыj вӧчны? Колӧ вӧлі кӧԏ мыj, а жугӧԁны врагjаслыԍ пуԉемjотнӧj гԋезԁо.

Команԃір решітіс: ԋоԉ ԁобровоԉец тӧԁлытӧг пырасны кӧлӧкӧԉнаӧ, лӧԋа каjасны вылӧ ԁа шыбытасны гранатаjас.

Команԃір чукӧртіс отр'аԁсӧ ԁа jуаліс:

— Боjецjас! Коԁі тіjан пӧвсыԍ боԍтчас таjӧс вӧчны? Колӧны меԁԍа повтӧм, меԁԍа решіԏеԉнӧj jӧз. Ужыс зев ӧпаснӧj. Сіjӧ, коԁі мунас кӧлӧкӧԉна вылӧ, вермас пӧгібԋітны.

Быԁӧн вӧлі ԁаԍ сетны олӧмсӧ ӧтувjа ԃелӧ вӧсна.

Ічӧԏік Торес меԁвоԇԇа мортӧн горӧԁіс:

— Менӧ ыстӧj, команԃір!

— Боjецjас,—шуіс команԃір,—колӧны сӧмын ԋоԉ морт. Коԁӧс-жӧ ыстыны? Меԁ мунасны наjӧ, коԁjас меԁвоԇ шыаԍісны сыjылыԍ.

— Торес, тенӧ ковмас вежны коԁӧн-кӧ, те нӧшта зев-на ічӧт.

Но ԃеԏінка сещӧм настоjчівӧjа коріс команԃірлыԍ ыстыны сіjӧс, мыj команԃір сӧглаԍітчіс.

Ԋемецкӧj ԁа італjанскӧj фашістjас, коԁjас вӧлі ԇебсӧмаӧԍ пуԉемjотjасӧн кӧлӧкӧԉна вылӧ, ез тӧԁны, кущӧм опасноԍт налы грӧԅітіс. Ԋоԉ повтӧм респубԉікаԋец бауӧн кысԍісны кӧлӧкӧԉна вылӧ.

Торес ловкӧjа кысԍіс кӧлӧкӧԉна вылӧ ԁа первоj мортӧн кутіс кіас гранатаjассӧ. Сы бӧрын кысԍісны Архіԉес, Томас ԁа Горԃіԉjо.

Отр'аԁ віччыԍіс... Отр'аԁ кынміс волнуjтчӧмысла. Быԁ секунԁа кажітчіс воӧн. Ԃруг гымыштіс оглушіԏеԉнӧj взрыв ԁа кӧлӧкӧԉналӧн ԍтеныс кіԍԍіс. Раԁуjтчан горӧԁӧмjас петісны боjецjаслӧн.

Но кӧн-жӧ налӧн ԋоԉ jортныс? Уԁаjтчіс-ӧ налы спаԍітчыны, аԉі наjӧ пӧгібԋітісны фашістjаскӧԁ щӧщ?

Регыԁ гранатомjотчікjас аԇԇісны кеԉԁӧԁӧм ԁа вірӧԍсӧм Томасӧс ԁа Горԃіԉjоӧс. Наjӧ бережнӧjа ваjісны кі выланыс ічӧԏік Торесӧс.

Боjецjас, волнуjтчӧмӧн, шыбытчісны паныԁ.

— Торес... кулӧма?—горӧԁісны наjӧ.

— Сіjӧ раԋітчіс ԁа воштіс саԃсӧ!

— Кӧні Архіԉес?

— Архіԉес пӧгібԋітіс.

Ԃеԏінкаӧс леԇісны муӧ. Сіjӧ саԃміс.

— Команԃір,—шыаԍіс сіjӧ, ԋумjалігтыр,—команԃір, ӧні наjӧ кутасны тӧԁны, кыԇ...

КІТАЈЫН ВОЈЕННӦЈ ԂЕЈСТВІЈЕЈАС

ЦЕНТРАԈНӦЈ ФРОНТ ВЫЛЫН

ХАԊКОУ, 30. Бӧрjа лунjасӧ Центраԉнӧj фронт вылын гырыԍ боjjас ез вӧвны, Хаԋчжоу раjонын столкновеԋіjеjасыԍ кынԇі ԁа јапонскӧj воjскаjасӧн Фуjаныԍ Цԅантан jу пӧлӧн рытыв-лунвылӧ воԇӧ мунны зіԉлӧмыԍ кынԇі. Ез вӧвны сіԇ-жӧ боjjас і Јанцзы jусаԋ воjвывжык раjонын.

Шаобо кар вылӧ атака (Нанкінсаԋ воjвылын), коԁӧс вӧлі вӧчӧма јапоԋецjасӧн ԃекабр 26-ӧԁ лунӧ, вӧлі венӧма. Чжецԅан провінціjаын јапонскӧj фронтлӧн ԉіԋіjа мунӧ Гуанԁе, Анцԅі, Ԍаофын, Јуjхан, Фуjан ԁа Ханчжоу карjас ԁорті. Анхуеj провінціjаын кітаjскӧj воjска кутӧны Ԋінгосаԋ ԁа Ԍунцза карjас (Ԍуанчеԋсаԋ лунвылын).

ВОЈВЫВ КІТАЈЫН

ХАԊКОУ, 30. Ԃекабр 28-ӧԁ лунӧ кітаjскӧj арԏіԉԉеріjа гӧраjас вывсаԋ лыjліс јапоԋецjасӧн боԍтӧм Цԅінаԋ кар (Шаԋԃун провінціjа). Боjjасыс ӧні мунӧны кар ԁорас. Цԅінаԋсаԋ асыввылынжык кітаjскӧj воjскаjас ԁорjӧны Веjсаԋ кар ԁінса поԁступjас (Цԅінаԋ ԁа Цінԁао костын).

Беjпін-Хаԋкоускӧj кӧрттуj фронт вылын положеԋіjе jылыԍ jуӧрjас абуӧԍ.

Шаԋԍі провінціjа центраԉнӧj jукӧнын јапонскӧj воjска наступаjтӧны лунвыв направԉеԋіjеын Хешуԋ, Ԉаочжоу ԁа Јуjше (Шаԋԍі провінціjа асыввыв jукӧнын) карjас вылӧ.

ТОКІО, 29. Јапонскӧj команԁоваԋіjе jуӧртӧмын інԁыԍԍӧ, мыj јапонскӧj воjска Нанкін атакуjтігӧн воштісны 4 800 мортӧс, на пӧвсыԍ 800-сӧ віӧмӧн.

Сӧветскӧj Соціаԉіԍԏіческӧj Респубԉікаjас Соjузлы 15 во

(ПОМ)

са серԏі уна ԃас пӧв. Аԅербаjԁжанын велӧԁчӧ шӧр школаын челаԃ 35 пӧв унжык ревоԉуціjаӧԇса ԁорыԍ, Узбекістанын—55 пӧв, Армеԋіjаын—68 пӧв, а Кіргіԅіjаын—172 пӧв. Белоруссіjаын, Аԅербаjԁжанын, Армеԋіjаын, Среԁԋеj Аԅіjаса респубԉікаjасын ревоԉуціjаӧԇ ез вӧвлы ԋіӧԏі высшӧj учебнӧj завеԃеԋіjе. А ӧні Белоруссіjаын—19 ВУЗ, Аԅербаjԁжанын—10, Армеԋіjаын—8, Узбекістанын—26, Казахстанын—12, Кіргіԅіjаын—3. Націонаԉнӧj респубԉікаjасын ыжыԁ восковjасӧн мунӧ асԍыс собственнӧj інԏеԉԉігенціjа ԁаԍтӧм, наука разнӧj отраԍԉjас куԅа специаԉістjасӧс ԁаԍтӧм.

Уна нароԁjас сӧмын Сӧветскӧj власт ԁырjі лӧԍӧԁісны асԍыныс пісменноԍт, асԍыныс націонаԉнӧj алфавітjас, велӧԁчӧны школаын, лыԃԃыԍӧны ԁа гіжӧны ас рӧԁнӧj кыв вылын, імеітӧны асԍыныс гаԅетаjас, кԋігаjас.

Раԅвіваjтчӧ ԏеатраԉнӧj кулԏура. Ас рӧԁнӧj кыв вылын ԏеатр імеітӧны: чечеԋецjас, аԁыгеjецjас (Воjвыв Кавказ), ԋеԋецjас (Воjвыв), хакассjас (Алтаj), 45 уна ԍікас націонаԉноԍт. Груԅінскӧj, Казахскӧj, Украінскӧj ԁа Узбекскӧj ԏеатрjас, коԁjас петкӧԁлісны асԍыныс постановкаjассӧ краснӧj століцаын—Москваын, вӧлі встреԏітӧмаӧԍ сӧветскӧj віԇӧԁыԍjасԍаԋ восторженнӧj оԁобреԋіjеӧн ԁа получітісны ыжыԁ награԁа сӧветскӧj правіԏеԉствоԍаԋ. Груԅінскӧj ССР-са карԏінаjаслӧн Москваын выставка петкӧԁлӧ груԅінскӧj хуԁожԋікjаслыԍ jона быԁмӧм.

Тащӧмӧԍ гырыԍ ԁоԍԏіжеԋіjеjасыԍ нароԃjаслӧн, коԁjас ӧтувтчӧмаӧԍ вынjӧра соціаԉіԍԏіческӧj ԃержаваӧ—Сӧветскӧj Соціаԉіԍԏіческӧj Респубԉікаjас Соjузӧ. „Став таjӧ лоӧм вӧснаыс міjан ӧні ем тырвыjӧ артмӧм ԁа став іспытаԋіjеjассӧ выԃержітӧм унанаціонаԉнӧj соціаԉіԍԏіческӧj госуԁарство, коԁ jонлунлы верміс еԍкӧ завіԁуjтны ԉубӧj націонаԉнӧj госуԁарство мушарвывса ԉубӧj jукӧнын" (Стаԉін).

Сӧветскӧj правіԏеԉство, парԏіjа ԁа ԉічнӧ Стаԉін jорт пыр чуткӧjа относітчылісны ԁа относітчӧны міjан рӧԃінаса унанаціонаԉноԍта нароԁjаслӧн запросjас ԁа нужԁаjас ԁінӧ. Прінціпjас, коԁjасӧс вӧлі 15 во саjын пуктӧма соjузӧ ӧтувтчӧм jылыԍ меԁвоԇԇа ԁоговор поԁулӧ, получітісны асԍыныс воԇӧ развіԏіjе ԁа ӧні закрепітӧма Стаԉінскӧj Конԍԏітуціjаӧн. Ӧні Сӧветскӧj Соjузӧ пырӧны ԁасӧԏі ӧткоԃ правоа респубԉіка: РСФСР, Украінскӧj, Белорусскӧj, Аԅербаjԁжанскӧj, Груԅінскӧj, Армjанскӧj, Туркменскӧj, Узбекскӧj, Таԁжікскӧj, Казахскӧj ԁа Кіргізскӧj сӧветскӧj соціаԉіԍԏіческӧj респубԉікаjас. Наjӧ составӧ пырӧны 22 автономнӧj націонаԉнӧj респубԉіка, 9 автономнӧj облаԍт ԁа 12 націонаԉнӧj округ. Міjан странаса нароԁjаслыԍ специфіческӧj націонаԉнӧj інԏересjассӧ преԁставітӧма СССР-са Верховнӧj Сӧвет мӧԁ палатаӧн—Націонаԉноԍтjас Сӧветӧн.

Нароԁjас, коԁjас олӧны Сӧветскӧj Соjузын тырвыjӧ убеԃітчісны ԉеԋінско-стаԉінскӧj націонаԉнӧj поԉіԏіка веԍкыԁлунын. Наjӧ олӧны ӧтувjа ԃружнӧj семjаӧн. Нароԃjас костын абуԋін важ ԋеԁоверіjеыс ԁа роԅԋыс. Соціаԉіԍԏіческӧj ԃержаваыԍ крепоԍтсӧ оз вермыны жугӧԁны ԋекущӧм врагjас. Вот таjӧ і кыпӧԁіс міjан вылӧ скӧраломас капітаԉістjасӧс став мірын, фашістскӧj агрессорjасӧс ԁа налыԍ вернӧj лакеjjассӧ ԁа агентjассӧ—буржуазнӧj націонаԉістjасӧс.

Ужалыԍ jӧз ԁінӧ, коԁі стрӧітӧ шуԁа, зажіточнӧj олом, нароԁлӧн презреннӧj врагjас—буржуазнӧj націонаԉістjас, лӧглунӧн тырӧмӧн, быԁногыс зіԉісны выԉлӧв закабаԉітны ужалыԍ jӧзӧс капітал jармо улӧ. Троцкістско-бухарінскӧj фашістскӧj банԁакӧԁ ӧтвылыԍ наjӧ зіԉісны вузавлыны міjанлыԍ рӧԃінанымӧс оптӧн ԁа роԅԋіцаӧн. Наjӧ быԁногыс зіԉісны кӧԇны роч нароԁ ԁінӧ ԋеԁоверіjе. зіԉісны торjӧԁны націонаԉнӧj респубԉікаjасӧс Сӧветскӧj Соjузыԍ, жугӧԁны сылыԍ вынjӧрсӧ ԁа ԁорjыԍан вынсӧ. Налыԍ вражескӧj позjассӧ жугӧԁӧма-ԋін міjан славнӧj развеԁкаӧн—НКВԁ-ӧн стаԉінскӧj нарком Ԋ. І. Јежов веԍкӧԁлӧм улын. Но кӧнсурӧ коԉісны-на ерԁӧԁтӧмӧԍ налӧн послеԃышjасыс. Жужыԁа маскіруjтчӧмӧн, наjӧ боԍтԍыласны-на нӧшта вреԃітны ԁа пакӧԍԏітны ужалыԍ jӧзлы. Троцкістско-бухарінскӧj банԁа, буржуазно-націонаԉіԍԏіческӧj отребjе—ставыс сіjӧ ӧтувjа фашістскӧj шаjка, нароԃлӧн меԁԉок врагjас. І міjан странаса быԁ граждаԋінлӧн, міjан веԉікӧj соціаԉіԍԏіческӧj рӧԃінаса быԁ патріотлӧн мог—ерԁӧԁавны, грӧмітны быԁӧнӧс, коԁі нароԃ мышку саjын усԉаԍӧ сіjӧ олӧм вылӧ, сіjӧ шуԁ вылӧ, сіjӧ буԁущӧj jугыԁ олӧм вылӧ.

Ответств. реԁактор Г. І. ТОРЛОПОВ.

Уполн. Главлита № 3128. Тип. УМП, г. Сыктывкар. Тираж 3210